

Motion till riksdagen 2025/26:3867

av Tony Haddou m.fl. (V)

med anledning av prop. 2025/26:66 Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2025/26:66 Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar.

Motivering

Regeringen föreslår en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga mellan 18 och 23 år, gällande från den 1 april 2026 t.o.m. den 30 september 2027. Förslaget riktar sig till en begränsad grupp med relativt låga löner och beräknas kosta över 11 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter under perioden. Vänsterpartiet motsätter sig propositionen.

Skattesystemet ska vara rättvist, transparent och långsiktigt hållbart. Det bör inte byggas ut med tillfälliga, riktade lättnader som gynnar vissa grupper utan att bidra till ökad jämlikhet eller stärkt välfärd. Regeringens förslag om sänkta arbetsgivaravgifter för unga är ett typiskt exempel på en ineffektiv och kostsam särlösning.

Forskning från bl.a. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) visar tydligt att tidigare nedsättningar av arbetsgivaravgifter för unga till stor del lett till omfattande dödviktseffekter. Anställningar som ändå skulle ha ägt rum får statliga subventioner, medan sysselsättningseffekten för unga är begränsad. Detta gäller särskilt tillfälliga åtgärder, eftersom företagens anställningsbeslut tenderar att vara långsiktiga och inte styrs av kortvariga skattelättnader.

Regeringen medger själv att effekterna på sysselsättningen väntas bli små, samtidigt som reformen innebär en betydande förstärkning av företagens vinster. I ett läge där lågkonjunkturen väntas fortsätta under 2026 och många unga möter en svår arbetsmarknad är det inte ansvarsfullt att lägga stora resurser på en åtgärd med så låg träffsäkerhet.

Vänsterpartiet anser att de resurser som regeringen vill lägga på denna reform skulle göra långt större nytta om de riktades mot välfärden och utbildningssystemet. För att unga ska få en starkare etablering på arbetsmarknaden krävs investeringar i utbildning, möjligheter till vidareutbildning, stärkt studieekonomi och arbetsmarknadspolitiska insatser med dokumenterat goda resultat. Det är satsningar som stärker kompetensen och ger unga stabila förutsättningar på arbetsmarknaden.

Forskningen visar också att finanspolitiska stimulanser via skattesänkningar generellt har låga multiplikatorer. Offentliga investeringar och satsningar på välfärden ger betydligt större effekt på både sysselsättning och samhällsnytta. Det är därför ineffektivt att använda miljardbelopp på tillfälliga skattesubventioner som inte stärker arbetsmarknadens långsiktiga utveckling.

Vänsterpartiet värnar en ekonomisk politik som bygger på jämlikhet, stabila offentliga inkomster och investeringar i framtidens arbetare och välfärd. Regeringens förslag uppfyller inga av dessa kriterier. Det saknar träffsäkerhet, ger mycket låg sysselsättningseffekt och leder till betydande intäktsbortfall som hade kunnat användas till mer samhällsnyttiga åtgärder. Riksdagen bör därför avslå proposition 2025/26:66 Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar. Detta bör riksdagen besluta.

Tony Haddou (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Håkan Svenneling (V)

Karin Rågsjö (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Maj Karlsson (V)

Caroline Täljeblad (V)

Jessica Wetterling (V)